Štev. 175 Poštnina plačana v gotovini (Conto corrente con la posta) V Trstu, v torek 26. julija 1921 Posamezna številka 20 stotink Letnik XLVI

Izhaja — izvzemši ponedeljek — vsak dan zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcij lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L 7.—, pol leta L 32.— in celo leto L 60.—. — Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 *mm*). — Oglasi trgovcev in obrtnikov *mm* po 40 stot, osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov *mm* po L 2. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj pa L 2. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Kulturna manifestacija goriških Slovencev

Ščekov govor v Števerjanu

V nedeljo se je vršila na eni najlepših točk naših Brd pomembna kulturna prireditev Števerjanska mladina je otvorila svoj novi oder. To mladinsko slavlje se je vsled podjetnosti števerjanskih ljudskih organizatorjev povzdignilo do največje kulturne manifestacije, ki so jo doživeli goriški Slovenci po svetovni vojni. Od vseh strani dežele so drdrali kmečki vozovi s svojimi tamburaškimi in pevskimi zbori prot števerjanskemu hribu. Neizbrisna ostane v človeku slika, ki jo je videl v nedeljo v naših Brdih. Skozi razrušene vasi, mimo pokončanih vinogradov, revnih lesenih barak, razdejanih kmečkih domov, so se vile vrste prosvetnih organizacij našega izmučenega ljudstva. Z napisi naših izobraževalnih društev na čelu so korakala mimo žalostnih podrtij dekleta v narodnih nošah. »Pevsko in glasbeno društvo« iz Gorice, kojščanska godba, pevski zbori iz Mirna, Bilj, Štandreža, Medane, Kojskega, Gonjač in Števerjana so sodelovali pri prireditvi. Števerjanski dramatični odsek je vprizoril Finžgarjevo dramo »Naša kri«. K slavnosti so prihiteli celo zastopniki goriških hribov. Nepregledne vrste ljudstva so se zgrinjale ob zvokih kojščanske godbe k slavnostnemu prostoru. Udeležencev je bilo nad 2500. Tudi komunistična briška mladina se je v velikem številu udeležila prireditve.

Pisatelj **France Bevk** je otvoril slavnost z govorom, v katerem je poudarjal pomen števerjanske mladinske prireditve.

»Bratje in sestre! Na ti zemlji, oblagodarjeni od solnca, smo se sešli. Na najlepši točki goriških Brd smo se zbrali, da si pogledamo v srca in v duše.

Naša zgodovina na ti zemlji je začela pred trinajststo leti. Tam od vzhoda, od koder prihaja vsako jutro luč, se je širilo gibanje narodov. In nekega dne se je ustanovila na teh holmih družba Slovanov, zasenčila je oči in pogledala na furlansko ravnino in na morje, vsa očarana od silovite lepote. In dejala je: Tu ostani! In je ostala!

Še pesnik Župančič nam pravi:

»Čujte i vaš rod med Sloveni
šel za njó najdalje,
vtapljal v svetlem hrepenenji
se v ravni Italije.
Ni kot drugi v njih utonil,
še se je zavedel,
tiho luči se priklonil,
in na svoje sedel...

In ne vprašamo se, kdo je bil pred nami na ti zemlji. Mi vemo samo eno: Od tiste dobe dalje ni niti enega dne, niti enega lista v zgodovini, ki bi mogel dokazati, da nismo živeli nepretrgoma na ti zemlji. Skozi trinajststo let. Da, šla so ljudstva preko nas, prišli so od juga in severa in nam so kovali verige, drug za drugim, v nepregledni vrsti skozi stoletja. Bili smo mučeni in morjeni, prezirani in zasramovani. Toda, če se danes ozremo, vidimo, da so izginili vsi naši mučitelji. Nikjer jih več ni. Za nas ni bilo dob, dobe so obstajale samo za tiste, ki so gospodarili in dogospodarili na tej zemlji. Mi pa smo ostali, izmučeni in revni, toda ostali smo ,skrajen mejnik na zapadu slovanstva.

In to je visoka in častna naloga, ki nam jo je dala zgodovina. Zavest slovanskega bratstva in slovanske skupnosti gre preko vseh zgodovinskih tvorb.

Če bi tega ne bilo, ali bi bile vredne žrtve ali bi bili poplačani boji in prelita kri? Stražarji slovanstva! To je vaša svetla naloga. Troje je kar rabimo: ljubezen, izobrazbo in kruh!

Morda ni bila za briški narod še nikoli tako nevarna doba kot doba svetovne vojne, ko so ležali na tleh domovi, ko je trkala beda na vrata. Najbrže je bila ta skozi trinajststo let prva kriza, s strahom pričakovana, z bolestjo dočakana.

In ko vidim danes to množico, svatovsko in radostno, pred seboj, ko vidim pevska in tamburaška društva, novi oder, ko čutim, da srca nas vseh bijejo enako, iz stare ljubezni do tega koščka naše zemlje tostran Soče, tedaj vem, da je kriza prestana. Bratje in sestre, ta prestana kriza je novo razdobje našega dela!

Videli ste mnogo sveta, ravnega in rodovitnega, in vseeno ste se vrnili na svoje razdejane vinograde in njive, na svoje podrte domove. Takim ljudem ni treba govoriti o ljubezni do rodne grude. (Burno ploskanje.)

In če je ljubezen v srcu, je vse drugo dodeljeno. Dodeljena je tudi izobrazba.

Svoji nalogi služimo z vsako igro, z vsako pesmijo, z vsako knjigo, s slednjim predavanjem. In kar je za versko življennjo cerkev, to je za društveno narodno življenje oder. Danes smo se zbrali, da prisostvujemo blagoslovitvi tega novega odra in da ga izročimo njegovi vzvišeni nalogi. Kličemo mu: V tebe naj prinaša ljudstvo, kar je ustvarilo najlepšega, najsvetejšega. S tebe naj se širi prosveta, razlega naj se slovanska pesem in slovenska govorica. Ti združuj v sebi vse brez razlike vasi, združuj vse one, ki hrepené po kulturnem in socialnem napredku. Bodi pribežališče naših duš in naših src, da ne izkrvavimo, ker nočemo izkrvaveti!« (Viharno ploskanje.)

Po slavnostnem govoru pisatelja Bevka je zapelo pevsko in glasbeno društvo iz Gorice, nato je sledil zbor za zborom, nastopali so tamburaši, orkester na lok in slišali smo lepo deklamacijo malega fantiča, ki je izzval nevdušenje med vsem občinstvom. Nekateri pevski zbori so peli tako točno in dovršeno, da so morali ponoviti svojo pesem.

Kurat števerjanski gospod Ciril Sedej je prečital pozdravni pismi našega voditelja **drja Wilfana** in državnega poslanca **drja Podgornika.** (Burno ploskanje.) Med prireditvijo se je pojavil na slavnostnem prostoru državni poslanec **Virgilij Šček.** Nepopisno navdušenje se je polastilo ljudskih množic. Vihar ploskanja in vzklikanja ni hotel ponehati. Ko se je mladi ljudski organizator prikazal na odru, je izbruhnila tisočglava množica v še silnejši vihar navdušenja. Mladi poslanec je moral dolgo čakati, preden je mogel spregovoriti svoje pozdravne besede. Od presunjenosti se mu je začetkoma tresel glas.

»Dragi Brici!

Odkar sem bil po svobodni ljudski volji izvoljen za državnega poslanca, imam prvikrat čast, da se vam predstavim in vas pozdravim iz globine svojega srca. Prvikrat prihajam kot poslanec v lepa Brda, a namenil sem se, da ne bo šla v Brdih nobena večja prireditev mimo mene, da ne bi prihitel med svoje drage Brice. Kajti če je meni prirastel tesno k srcu kak del našega ljudstva, je to gotovo ta del, ki je med vojno najbolj trpel in brani na skrajnem zahodu naše pravice.

Povedati vam hočem le eno kratko misel. Tukaj vidimo, dragi Brici, danes tudi zastopnike drugih strank. Toda če so prihiteli briški možje in fantje danes iz vseh Brd v lepi Števerjan, so prišli sem v imenu tistega, kar stoji visoko nad vsemi strankami in strujami in spaja celo naše pleme v duševno enoto, v skupno duhovno življenje: to je ljubezen nas vseh do slovenske govorice in slovenske zemlje. Prišli smo na veliko kulturno prireditev. Visoko hočemo dvigniti prapor naše kulture, ki je ena.

Dostikrat sem, dragi Brici, premišljeval usodo našega slovenskega naroda in prišle so mi vselej solze v oči in bridkost v moje srce. Ena misel je bila, ki je kljuvala in razdevala mojo dušo: Kako je mogoče, da so Slovani, ki štejejo 150 miljonov ljudi, najbolj nesrečno ljudstvo med vsemi! Če se ozrete na trpljenje, ki se vije skozi zgodovino najmogočnejšega slovanskega plemena (skozi zgodovino Rusov) in če pomislite obenem, kako je bil najmanjši drobec slovanstva, slovensko ljudstvo razbito, razsekano in razkosano na tri dele ter žrtvovano, da se je sklenil mir, boste mojo misel razumeli in ji boste pritrdili. Če se pa vprašamo, kateri del Slovencev je bil tisti, ki je najbolj trpel, so to gotovo tudi naši Brici. Ni bilo zadosti, da so se pogreznili v strahovite svetovne vojne; Brici so morali zapustiti svojo zemljo in iti v begunska taborišča in ko so se vrnili domov, so našli vse razbito. In ko je naše ljudstvo prišlo do trinajste postaje križevega pota, ga je čakala še štirinajsta. Iz enega gorja se je pogreznilo v drugo, iz ene bede je padlo in se je potopilo v drugo še bolj strašno bedo. (Viharno dolgotrajno ploskanje.)

Toda naš narodič, dragi Brici, ima še kaj kremena v sebi, on ima močno srce in ne klone tako hitro. Mi se ne menimo preveč za udarce, mi bomo kljub vsem zaprekam ostali pokoncu in gojili ljubezen do našega jezika in zvestobo do slovenskega rodu. Prepovedali nam bodo lahko naše kulturne prireditve, uničili naše šolstvo, razdejali vse naše gospodarske naprave, a naše ljubezni ne bodo razdejali in uničili.

Kako ljubi slovensko ljudstvo svojo domovino in svoj jezik, o tem naj izzve ostali svet. Ko sem v Rimu govoril z italijanskim ministrom o gospodarski stiski Brd in me je prosil, naj mu naslikam Slovence, sem mu rekel: »Glejte naše Brice! Briški kolon je vselej delal in se mučil na tujem zemljišču. Polovico svojih žuljev je moral oddajati tistemu, ki zemlje ni obdeloval. Kljub vsemu temu je bila prosveta Brd lepa, je bila razvita in Brici so stali vedno v prvih vrstah. Kajti srce revnega Brica je bogato v ljubezni, njegove roke se gibljejo od jutra do večera. Tak, Ekscelenca, je ves slovenski narod.« Tako sem mu rekel.

Brici, ostanite marljivi, večajte in krepite ljubezen, ki je plemenita.

Naš največji apostol, naš evangelist Krek je dejal, ko je govoril o ljubezni do svoje matere: »Lepa je slovenska domovina, ali najbolj mi je priljubljen kraj, kjer je gomila s koščicami moje ranjke matere.« Tako ljubimo svojo domovino, kakor bi bile pod njeno zemljo koščice naše lastne matere.

Ko sem se vozil v Števerjan mi je pripovedoval prijatelj, kako je morala neka mati z Brd bežati izpod domačega krova v daljno tujino. Umrl ji je mož, umrli so ji sorodniki, ostala je sama v begunski baraki v tujini. Imela je še sina - edinca pri vojakih. V baraki ji pride vest, da je njen edini sin padel. Drugi dan so našli mater na posteji mrtvo. Sliko svojega padlega sina je držala v roki. Od bolečine in ljubezni ji je bilo počilo srce.

Tako, dragi Brici, moramo ljubiti svoje ljudstvo in svojo domovino. Raje kot bi jo izdali, naj nam poči srce.

Moji dragi Brici, Bog vas živi!

(Proti koncu govora je mnogo ljudstva jokalo. Viharno, gromovito ploskanje. Klici: Živio Ščekl)

Po govoru poslanca Ščeka, je pričela drama »Naša kri«, ki so jo dekleta in fantje iz Števerjana zelo točno in lepo igrali. Tekom cele prireditve je igrala godba iz Kojskega. Daleč na okoli so zvečer donele pesmi goriških pevskih zborov. Organizatorji te velike kulturne prireditve, ki gre tudi v korist Istre, so položili v nedeljo temelj novemu prosvetnemu in izobraževalnemu delu na Goriškem.

Jugoslavija

Vlada pripravlja zakon proti terorističnim organizacijam

BELGRAD, 24. Ministrski svet je razpravljal o ukrepih proti terorističnim organizacijam in je sklenil, da pred koncem meseca julija skliče zakonodajno komisijo ustavodajne skupščine, da izdela zakon o varstvu države.

Čehoslovaška

Prijateljstvo med Čehoslovaško in Poljsko

PRAGA, 25. V nekem razgovoru, ki ga je imel s časnikarji iz Varšave, je Hotovec poudarjal, da je sodelovanje Čehoslovaške in Poljske potrebno, zlasti ker se tiče trgovinskega polja. Hotovec je pripomnil, da so se najvažnejša vprašanja v načelu že rešila. Pri pojedini, ki jo je priredil Hotovec poljskim gostom v čast, je poljski vnanji minister Skirmund napival čehoslovaško-poljskemu prijateljstvu ter nazdravljal predsedniku Masaryku in republiki. Tudi minister Hotovec je nazdravljal Pilsndskemu in Poljski.

Vprašanje reke Donave

PRAGA, 25. Mednarodna komisija za ureditev donavskega vprašanja se bo sestala 15. ali 16. avgusta t. l. V komisiji bodo zastopniki podonavskih držav n zaveznikov.

Rusija

Ruske čete, ki so se bile zatekle v Vzhodno Prusijo, so se vrnile v Rusijo

RIGA, 25. Prevažanje 50.000 ruskih vojakov, ki so se bili prilikom umikanja ruske armade iz Poljske v avgustu lanskega leta zatekli v Vzhodno Prusijo, je končano. Prevažanje se je vršilo po morju iz Stetina do Rige in od Rige po suhem v Rusijo. Incidentov ni bilo.

Poljska

Vprašanje Vilne

VARŠAVA, 25. Iz Vilne poročajo, da bo general Zeligowski sklical v kratkem narodno skupščino, ki bo sestavljena iz vseh slojev in stanov in ki bo imela izraziti voljo prbivalstva srednje Litve glede sklepa Zveze narodov. (General Zeligowski je poljski D'Annunzio, ki je po zmagi polj. armade nad Rusi »odpovedal poljski vladi pokorščino« in na svojo roko zasedel Vilno in srednjo Litvo. Ur.)

Romunska

Vlada vzela izvoz pšenice v svoje roke

BUKAREŠT, 25. Ministrski svet se je bavil na svoji zadnji seji z letošnjo letino na Romunskem in je sklenil, da bo imela izključno vlada pravico izvažati pšenico, kar je bo več kot bo znašala potreba za domače prebivalstvo. Glede drugih žit je ministrksi svet sklenil, da bo njih izvoz popolnoma svoboden.

Novi angleški poslanik pri romunskem dvoru je izročil kralju svoja poverilna pisma.

Italija

Govor italijanskega ministrskega predsednika o vnanji in notranji politiki. — Bonomijeva vlada dobila zaupnico s 302 proti 136 glasovom

RIM, 24. S snočnjo sejo je zbornica končala razpravo o vladnih izjavah. Govorila sta še komunist Bombacci in liberalni demokrat Amendola. Bombacci je z dokazi zanikal trditev fašistovskih poslancev, da so komunisti v Sarzani zlostavljali ranjene fašiste. Med njegovim govorom je prišlo do hudega prerekanja med fašisti in komunisti.

Amendola je pozival vlado, naj naredi red v državi brez ozira na posamezne stranke.

Vsem dosedanjim govornikom je nato odgovoril ministrski predsednik Bonomi, ki je predvsem poudaril, da so neupravičena očitanja nekaterih govornikov, da je vladni program, kar se tiče notranje politike pomanjkljiv: ne bilo bi resno, če bi vlada, ki obstaja še le nekoliko dni, predložila obširen program za reforme v vseh delih javne uprave, ki pa bi jih ne mogla izvršiti.

Glede vnanje politike zanima sedaj italijansko javno mnenje najbolj reško vprašanje, in sicer ne več toliko vprašanje neodvisnosti in svobode Reke, ki sta že določeni s pogodbo mednarodnega značaja, kolikor obmejitev vzhodnih meja reške države, posebno vprašanje luke Baroša. Bonomi je dejal nadalje, da ni smatral za potrebno, omenjati v svojem govoru vprašanje čuvstvovanja, ker je italijanstvo Reke že itak zajamčeno s tem, da ji je dana neodvisnost in svoboda. V svojem govoru se je vsled tega pečal samo z vprašanjem gospodarske bodočnosti mesta. Poslancu Ricciu, ki vpraša, kako so se in kako se bodo razvijala pogajanja glede reške meje in glede meddržavnega konsorcija reške luke, odgovarja, da bo bolj primerno razpravljati o tem na seji komisije za vnanje stvari, ker javna razprava o takih vprašanjih je zelo kočljiva. Kar pa se tiče dosedanjega poteka stvari, je omenil že v svojem prvem govoru in mu ni težko sedaj ponoviti, kako se je razvil. Rapallska pogodba določa, da bo reške meje določila mešana italijansko - jugoslovenska komisija. Ta komisija je odšla na lice mesta, razpravljala je, a se ni, seveda, mogla sporazumeti glede določitve vzhodne reške meje. Vprašanja ni rešila, ker ga je hotela združiti z vprašanjem meddržavnega reškega konsorcija. Izgotovil se je prvi obris dogovora, ki pa se ne more izvršiti, če ni odobren od redne reške vlade. Še le ko se bo ta vlada sestavila, se bodo lahko zopet začela pogajanja med Italijo, Jugoslavijo in reško državo o združenih vprašanjih reške meje in meddržavnega konsorcija.

Glede trgovske pogodbe z Rusijo, je izjavil Bonomi, da bo podpisana v kratkem.

Glede črnogorskega vprašanja je izjavil ministrski predsednik: »Nahajamo se pred dovršenim dejstvom, ki ga nekatere zavezniške države smatrajo tudi za pravno dejstvo, kateremu pa manjka formalna mednarodna odobritev. Ker ni prišlo v raznih sejah medzavezniških komisiji nikdar do razprave o črnogorskem vprašanju, so smatrali nekateri naši zavezniki volitve v jugoslovensko ustavodajno skupščino kot svoboden izraz volje črnogorskega naroda. Če bi prava večina črnogorskega naroda dokazala drugačno voljo in prinesla vprašanje pred mednarodni svet, bi se italijanska vlada gotovo udeležila razprave z onim zmislom za pravičnost, ki je v skladu s tradicijami italijanskega naroda. (Živahno odobravanje. Ugovarjanje.) Govornikom, ki so predložili resolucije glede vprašanja mesta Zadra, je Bonomi zagotovil, da so se že ugodno začela pogajanja glede zgraditve železnice, ki naj bi zvezala Zader z ozadjem. Tudi glede proste zone, ki naj bi omogočila mestu gospodarski napredek, se lahko upa v zadovoljivo rešitev.

V nadaljnjem govoru je Bonomi govoril o finančem položaju. Poudarjal je predvsem, da niso točne nekatere pripombe, da znaša državni deficit več, nego je on povedal v svojem prvem govoru. Minulega decembra je minister Meda predvideval v proračunu za l. 1921 - 22. primanjkljaja 10 miljard in 370 miljonov. Dne 30. junija t. l. pa se je ugotovilo, da se je to število, predvsem vsled izvršitve zakona o kruhu, znižalo na 4 miljarde in 262 miljonov, tako da se more predvidevati, da primanjkljaj za l. 1921-22. ne bo večji od 5 miljard. Toda tudi ta znižana svota pomeni ogromno breme za državo in zato je vlada opustila predlaganje obširnega in neizvedljivega programa. Vendar pa je treba nastopiti proti gospodarski krizi, in sicer ne z revizijo davčnih zakonov, temveč z revizijo njihovega izvrševanja, in z ukrepi proti delavski brezposelnosti. Na podlagi tega načela ne gre za izpremembo zakona o vojnih dobičkih ,temveč za njegovo primeritev sedanjim reformam, ki so se vsled gospodarske krize zelo izpremenile.

Bonomi je nato na dolgo odgovarjal poslancu Turatiju z ozirom na njegova izvajanja o borbi proti brezposelnosti, o ukrepih za izboljšanje zemlje in o javnih delih, poudarjajoč, da se v mnogočem strinja z njim in pozivajoč njega in njegove prijatelje, naj pomagajo vladi, prepričujoč delavske sloje, da mora prevladati gospodarsko načelo in ne načelo osebne koristi.

Glede ugovorov proti načinu sestave sedanje vlade je Bonomi pripomnil, da v sedanjih razmerah ni mogoča kvalifikacija samih levic ali samih desnic. V sedanji zbornici je mogoča samo koalicija s centrom ljudske stranke, ki je sedaj podlaga vsake trdne vlade. Ugovarjalo se je, da bo ljudska stranka izkoriščala položaj, toda taki ugovori niso upravičeni, ker vladne politike ne delajo posamezni ministri, temveč vsa vlada. Kar se tiče končno vladnega stališča v notranji politiki, je Bonomi odločno odklonil očitanja, da bi se vlada hotela zavzeti za eno stranko proti drugim. Poslanec Bombacci lahko sanja o vihranju sovjetske zastave na Campidoliju in lahko širi to svoje upanje, ki ni uresmeljeno in torej ni škodljivo. Toda če bodo njegovi pristaši prekoračili meje zakona in hoteli vsiliti svojo voljo nasilno, tedaj bo dolžnost države, da potlači in kazni dejanja posameznikov in skupnosti.

Fašizem je morda predstavljal nenadno reakcijo proti nasilstvom razdiralnih elementov. Toda, ko se je država obvezala, da bo s svojo silo ščitila državni red in državne zakone, je sklicevanje na oboroženo moč fašizma zelo nevarno za ohranitev družabnega reda. Vlada namerava razorožiti vse oborožene stranke in poziva za to k sodelovanju vse zdrave elemente v državi.

Po Bonomijevem govoru, ki je bil pozdravljen z burnim odobravanjem cele zbornice, izvzemši komuniste in skrajno desnico, so nekateri poslanci predložili svoje resolucije. Vlada je postavila vprašanje zaupnice na resolucijo poslanca Camerinija, ki se glasi: »Zbornica odobrava vladne izjave in prehaja k dnevnemu redu.«

Pred glasovanjem je pojasnil posl. Mussolini v imenu fašistovske skupine, zakaj bo le ta glasovala proti vladi. Predvsem je opozoril, da se je morda njegova zadnja izjava, da je fašistovska stranka pripravljena, če je treba, tudi na boj do skrajnosti, morda slabo razumela. Fašisti ukrepajo brez ozira na sedanja pogajanja ukrepe za vzpostavitev discipline v svojih vrstah. Fašistovska stranka bo glasovala proti vladi predvsem zaradi njene vnanje politike, in sicer bolj iz sentimentalnih nego političnih vzrokov. Fašisti ne nameravajo s svojim glasovanjem pokazati, da bodo vedno proti tej vladi, Kar se tiče razprave o koaliciji, ugotavlja, da se mu zdi da pride prej ali slej do koalicije med tremi glavnimi strankami v državi: med socialisti, fašisti in ljudsko stranko.

Socialist Modigliani je izjavil, da bodo socialisti glasovali proti vladi, ker jih niso zadovoljile ne njene izjave glede vnanje, ne njene izjave glede notranje politike. Država rabi bolj pozitivnih, bolj kulturnih, manje krvavih činov, ki naj bi zajamčila v notranji politiki udejstvitev moralne avtoritete, a ne državnega nasilstva. Za to bodo socialisti glasovali proti vladi, čeravno je očiten njen namen, da vzpostavi red.

Colonna di Cesaro je izjavil v imenu demokratskih socialcev, da bo glasoval za vlado, čeravno je proti načinu njene sestave. Nacionalist Federzoni je poudarjal, da so nacionalisti povsem solidarni s fašisti, da pa bo vendar glasoval za vlado, pričakujoč njenih nadaljnih ukrepov.

Republikanec Conti izjavlja, da bo glasoval proti vladi. Nato se je vršilo glasovanje o Camerinijevi resoluciji. Prisotnih članov je bilo 441, glasovalo jih je 438, vzdržali so se glasovanja 3, torej je znašala večina 220. Glasovala sta za zaupnico vladi 302 poslanca, a proti jih je glasovalo 136. Proti vladi so glasovali socialisti, komunisti, fašisti in republikanci. Vzdržal se je glasovanja med drugimi poslanec Podgornik. Drugi jugoslovenski in nemški poslanci niso bili prisotni.

Senat sklican na dan 28 julija

RIM, 25. Senat je sklican na 28. julija. Na dnevnem redu bo razprava o izjavah nove vlade.

Pogajanja med socialisti in fašisti. — Predsednik zbornice De Nicola bo posredoval

RIM, 25. Vodstvo socialistične stranke in zastopstvo fašistovskih zvez sta se obrnili do predsednika zbornice De Nicolo s prošnjo, naj sprejme vlogo posredovalca pri pogajanjih za notranje pomirjenje dežele. Ker se je poslanec De Nicola obotavljal, je šel ministrski predsednik Bonomi k njemu in ga je prosil, naj sprejme povabilo, ter mu je obljubil brezpogojno podporo vlade, ako mu bo potrebna. Vsled tega je De Nicola sprejel ponujeno mu posredovanje med socialisti in fašisti.

Bitka med fašisti in komunisti pri Grosettu. 14 mrtvih

GROSSETO, 25. Snoči je prišlo pri Roccastradi med fašisti in komunisti do hudega spopada. Na obeh straneh so bile žrtve. Fašisti so prišli iz Grosseta na dveh avtomobilih. Blizu Roccastrade so bili napadeni od kakih deset komunistov. En fašist je bil ubit. Fašisti so nato ustavili avtomobile in začeli odgovarjati na streljanje. Razvila se je prava bitka. Ker je bilo fašistov nad 50, so se komunisti morali umekniti. Fašisti so jih zasledoval in skoraj vse polovili. Vse ujetnike so ubili brez usmiljenja. Preiskovali so tudi kmetske hiše. Vse tiste, pri katerih so našli izkaznice komunistične -stranke, so tudi ubili. Vsega skupaj je bilo ubitih 13 komunistov in en fašist. Fašisti so zažgali nekoliko hiš.

Eksplozija smodnišnice v Vallelunga pri Puli. — Deset miljonov škode. — Nad sto ranjenih

RIM, 24. (Stefani.) Ob 23'15 dne 23. julija je v Vallelunga pri Puli zletela v zrak zaloga raznesilnih snovi. Nato je zletel v zrak neki stari parnik, ki je bil vsidran blizu skladišča streliva v Vallelunga in na katerem so bile tudi razne raznesilne snovi. Poveljnik pulske luke je izdal takoj potrebne ukaze za gašenje požara. Ob 2 dne 24. je bil požar že skoraj pogašen in odvrnjena nevarnost, da se razletijo tudi druge mnogoštevilne zaloge streliva, ki se nahajajo v bližini. K sreči ni bilo žrtev. Med civilnim prebivalstvom je bilo samo 15 oseb lahko ranjenih. Ranjeni so bili tudi štirje vojaki. Mnogo šip je bilo razbitih, mnogo vrat posutih in strehe nekaterih hiš so

se udrle. Minister za mornarico je dal brzojavno naredbo, naj se uvede stroga preiksava, da se izsledi vzrok eksplozije.

PULA, 25. Pri eksploziji, ki se je pripetila preteklo soboto po noči, je zletela v zrak 31. zaloga, v kateri je bilo 60 ton osmodnika, in obenem parnik «Albatros», na katerem je bilo 120 tnn balistita. Eksplozija je vzdignila zemljo na višino 3000 m². Trem drugim zalogam (25, 26, 27) je odneslo streho. Mnogo zasebnih hiš je bilo poškodovanih. Skupna škoda ,ki jo je eksplozija prizadjala državi in zasebnikom, se ceni na 10 miljonov lir.

Po uradnih zatrdilih ni prišla ob življenje nobena oseba. Ranjenih je bilo nad 100 oseb, skoraj vsi civilisti. V mestu vlada splošno prepričanje, da gre za atentat. To prepričanje se je še bolj utrdilo, ko se je danes raznesla vest o napadu proti straži utrdbe Stoia, kjer se nahaja velika zaloga bomb. Stražnika so napadli štirje civilisti z revolverji. Stražnik se je umaknil in je šel klicat pomoč. Ko je pršla pomoč, so civilisti zbežali.

Danes popoldne je začel goreti gozd med Pulo in Galežanom, kjer se nahajajo smodnišnice. Nevarnost, da pride do novih eksplozij, je velika. Prebivalstvo je zbegano in beži iz mesta v okolico.

Gornja Šlezija

Položaj industrije po vstaji

BERLIN, 24. Po podatkih društva za izkoriščanje rudnikov in premogovnikov v Gornji Šleziji je sedanja proizvodnja premoga za 50% manjša kakor pred vstajo. Izvoz je padel na 30% in to vsled izgona nemških delavcev, ki so bili izvežbani v ravnanju s sirovinami. Podjetja niso več sposobna za proizvajanje. Do sedaj ni še mogoče preceniti škode, ki je nastala vsled pustošenj in napačne rabe sirovin.

Spor med Francijo in Anglijo radi Gornje Šlezije.

PARIZ, 24. Neko poročilo agencije Havas pravi: Angleški poslanik v Berlinu je obiskal včeraj popoldne Berthelota. Pogovor se je sukal okoli postopanja za rešitev vprašanja Gornje Šlezije. Angleški poslanik je ponovil, kar je rekel lord Curzon francoskemu poslaniku Saint-Aularu pretekli četrtek. Berthelot je rekel, da mu je naloženo, naj napravi konec sedanji razpravi, ki se suče okoli postopanja, ne da bi pri tem vprašanje napredovalo. Berthelot je vstrajal pri stališču francoske vlade, da je treba poslati v Gornjo Šlezijo brez odlašanja vojaška pojačenja, kakor želijo veliki komisarji vseh treh zaveznikov.

Nemčija

Usoda otoka Helgolanda

BERLIN, 24. »Vossische Zeitung« je objavila brzojavko iz Hamburga, v kateri je rečeno, da je angleški admiral poslal svoji vladi spomenico, v kateri predlaga, naj se Helgoland priključi Veliki Britaniji. Sliši se tudi, da bo angleški zastopnik v Zvezi narodov predložil prihodnjo jesen Zvezi narodov resolucijo z zahtevo, da naj se Helgoland odtrže od Nemčije.

Nemški odgovor na francosko noto radi Gornje Šlezije

BERLIN, 24. Nemška vlada je odgovorila na francosko noto od 16. t. m., ki jo je izročil francoski poslanik Laurent. Nemška vlada pravi v svojem odgovoru, da jo je korak Francije radi Gornje Šlezije začudil. Poročila generala Leronda — nadaljuje nemška nota — in poročila poljske vlade o položaju v Gornji Šleziji se ne ujemajo. Nevarnost za mir v Gornji Šleziji nikakor ne grozi od nemškega prebivalstva, kajti to prebivalstvo ni nikoli mislilo na vstajo, temveč je le želelo, da bi se moglo nemoteno posvečati svojim vsakdanjim opravilom, ne da bi bilo ovirano s strani poljskega dela prebivalstva. Nemška vlada misli, da ni general Höfer dal nikakih izzivalnih izjav. Sicer pa se je ta general že povrnil v svoje bivališče v Koburgu. Nemška vlada protestira proti temu, da se daja nemškim prostovoljskim četam ime »bande«, kajti to ime ne zaslužijo isti, ki branijo svoj domači kraj. Nemško prebivalstvo ne more nikakor biti odgovorno za umor majorja Montalègre-a. Dasi je treba ta dogodek obžalovati, vendar so politične posledice, ki jih izvaja iz njega francoska vlada, pretirane in neupravičene. Dalje naglaša nota, da je dala nemška vlada razorožiti prostovoljske čete, ki so prekoračile mejo, dočim se Poljaki zopet pripravljajo k novi vstaji. Čete generala Hallerja so zbrane na izhodnih točkah, da bi lahko zopet udrle v Gornjo Šlezijo. Zraven tega so ostale organizacije vstašev nedotaknjene in mnogo vstašev je bilo sprejetih v občinsko policijo. Francoske čete niso storile nič za razorožitev poljskih vstašev. Samo en del uprave je prešel v roke medzavezniške komisije in Nemčiji prijazne osebe se nadalje zlostavljajo. Glavni stan vstaškega poglavarja se še vedno nahaja v Schoppinitzu pod imenom likvidacijske komisije. Nemška vlada upa, da se bo francoska vlada prepričala, da ne grozi v Gornji Šleziji nikaka nova vstaja in da je položaj napet samo za to, ker se odlaša rešitev tega vprašanja. Prisotnost novih francoskih čet gotovo ne bi pomirila duhov. Nota pravi ob zaključku, da je nemška vlada dokazala po sprejetju ultimatuma, da hoče mir in ne novih vojnih pustolovščin. Nemška vlada bo nadaljevala v tej smeri, toda izvršitev mirovne pogodbe bo odvisna predvsem od tega, ali se bodo Poljaki prisilili, da bodo spoštovali mirovno pogodbo in se odrekli vsakemu nasilnemu nastopu.

Mala Azija

Turki pravijo, da so začeli protiofenzivo

ANGORA, 24. Včerajšnje turško uradno poročilo pravi: Naše čete so zopet zavzele mesto Leni. Po kratkem spopadu smo zopet zavzeli tudi Afium Karahisar.

CARIGRAD, 24. Po zadnjih vestih s fronte so Turki začeli napredovati na fronti pri Mezderesu in so zavzeli vas Beudurlon in strateški položaj Altintepe. Mustafa Kemal paša vodi osebno operacije.

Grška zmaga pri Dorile

ATENE, 24. Uradno poročilo o položaju 22. t. m. pravi: Velika bitka se je končala s sijajno zmago. Sovražnika smo preganjali ves dan do 46 km vzhodno od Dorile. Povelja, ki so se našla pri turških častnikih, pričajo, da je bil sovražnik zbral skoraj vse svoje čete in da je napadal z vsemi močmi, da bi zavzel Dorile. Turki se umikajo proti Siwri Hisarju. V naših rokah so pustili 40 topov, mnogo ujetnikov in mnogo materiala. Kralj Konstantin je prišel v Kutahijo.

Španska

Velik španski poraz v Maroku

MAGRID, 25. O tajinstvenih dogodkih, ki so se odigrali zadnje dni v Maroku med Španci in domačini, je dalo vojno ministrstvo nekoliko nejasnih in negotovih podatkov. Po besedah vojnega ministra so se spuntale španske čete, sestavljene iz domačinov, in sicer je prišla vstaja tako nepričakovano, da je popolnoma presenetila špansko vrhovno poveljništvo v Melilli. General Silvestri, poveljnik Melille, je dal španskim četam nalog, naj se umaknejo iz mesta, dočim je on sam ostal nadalje v mestu. Z njim je ostal tud njegov štab. O nadaljnih dogodkih se ne ve nič natančnega. Gotovo je le, da je general Silvestri med mrtvimi. Govori se, da se je sam ubil. Vsled punta se španske čete umikajo na celi fronti. Kralj Alfonz, ki je bil na letovišču, se je povrnil v Madrid. Vlada bo poslala v Maroko pojačenja in nekoliko vojnih ladij.

Domače vesti

Nekaj za smeh, kar je zelo resno. Iz poročila o izletu planincev na Nanosu so izvedeli čitatelji, da je ob tej priliki oblastvo v Postojni ukrenilo posebne odredbe v varnost — države. Poslala je na goro velik orožniški aparat s stotnikom na čelu. Nekdo jim je bil namreč — tako so pripovedovali na Nanosu — natvezil da bo to shod slovenskih fašistov, ki mislijo napasti Postojno, da se maščujejo radi tamošnje aneksijske slavnosti! Oblastvo je baje brzojavno alarmiralo vse orožniške postaje do Gorice. Vsi so se seveda pošteno smejali, ko so čuli to grozno vest. Kdo bi se ne smejal? In vendar ima stvar tudi svojo zelo resno stran. Že dejstvo samo, da so oblastva verjela v to neumnost, vzbuja resne misli. To je znak, da oblastva po skoro treh letih zasedbe še prav nič ne poznajo ne naših krajev ne naših ljudi. Še ne vedo, da je naše ljudstvo miroljubno, pošteno in kulturno. Oblastva v Postojni pa najmanj poznajo to ljudstvo in mu zato ne zaupajo. To je zelo resna stvar. Če ljudstvo vidi, da mu državna oblastva ne zaupajo in ga krivično sodijo, **od kodi naj pride zaupanje ljudstva do oblastev?** Medsebojno zaupanje pa je prvi in glavni predpogoj za mirne razmere, za pravično in koristno upravo!

Dejstvo, da so ob imenovani priliki poslali tolik orožniški aparat na mirne in naobražene ljudi, kaže še na nekaj drugega. Pri državni upravi ne poznajo doslednosti ali pa jim je tuja iskrenost. V Postojni so namreč govorili lepe in sladke besede o svobodi, ki je zagotovljena vsem državljanom Italije brez razlike plemena. Teden potem pa smo morali občutiti na lastni koži, da so vse tiste lepe besede pozabljene in da ne veljajo niti za zakonito obstoječa društva, ki imajo svobodo shajanja zagotovljeno v svojih od oblastev odobrenih pravilih! Kaka čustva mora to vzbujati v ljudstvu? V vsakem človeku slovenske narodnosti vidijo nevarnega upornika, ki ga je treba držati na vrvi! V vsakem svobodnem dihu slutijo nevarnost za državo!! To se godi v državi, ki jo oblastva označajo za najdemokratičnejšo in najsvobodnejšo državo sveta. Ali bi bilo kaj čudnega, če bi naše ljudstvo prišlo do zaključka, da je ono edino — izključeno od splošne državljanske svobode?! Gospodje v vladni palači v Trstu naj razmišljajo! Lojalnosti do države pa ne jamčijo vnanjosti, kakor razne slavnosti, marveč mora biti zasidrana v srcih.

Odbor semnja vzorcev v Trstu opozarja na sejo, ki se bo vršila danes ob 11'45 v mali dvorani Trgovinske zbornice.

Pevski odsek «Odvade» naj se najde danes v torek 26. t. m. točno ob 19¾h v društvenih prostorih. Vodstvo.

Prošnja. Josipina Furlan, vdova s štirimi otročiči, (od katerih sta dva bolna) je bila vratarica. Ker pa jo sedaj kot Slovenko silno nadlegujejo, žalijo in ji groze, da jo vržejo na cesto, se želi rešiti iz tega pekla in prosi v ta namen kake službe kot vratarica, oskrbnica ali kaj sličnega. Naslov: Via Giulia št. 4, V. nadstropje.

Iz tržaškega življenja

Ustrelil štirikrat proti zaročencu svoje sestre. Pred kakimi sedmimi meseci je spoznala 20 letna Marija Del Col, stanujoča v ulici Ruggero Manna št. 11, na nekemu plesu v dvorani «Fenice» 26 letnega železničarskega kurjača Fiorenzia Violantija, stanujočega v ulici Barbarika št. 2, ki je postal pozneje njeno gorje. O tem razmerju je izvedel tudi njen brat, 24 letni Arduin, ki je svaril sestro s pravo bratsko ljubeznijo, naj se kolikor mogoče ogiba Violantija dokler ne bo prepozno . . . Toda nehvaležna sestra mu je redno odvračala, naj se ne vtikuje v njene osebne zadeve.

Zviti kurjač je pa spravil mladenko na limanice in odslej se je z njo le redkoma shajal. O tej stvari je izvedel njen brat, ki je šel takoj na stanovanje sestrinega ljubimca, da se pogovori z njim. Kurjač ni hotel o poroki ničesar vedeti. Da bi odpravil Marijinega brata prej iz stanovanja, se je začel izgovarjati, da nima še v redu potrebnih sredstev za poroko. Arduin je sklenil, da se maščuje nad zapeljivim kurjačem. Pred včerajšnjim zjutraj je šel Arduin od doma, oborožen s samokresom. V Rojanu tik pred hišo št. 8 se je srečal Arduin z kurjačem.

Iz žepa je potegnil v razburjenosti nabasan samokres ter ustrelil štirikrat proti kurjaču, ki se je zgrudil nezavesten na tla. Na to je šel Arduin z mirnim srcem na orožniško postajo v ulici Stella, kjer je povedal ves dogodek. Ko je izpovedal Arduino vse vzroke, ki so dovedli do tega koraka, so ga stražniki vklenili in ga odpeljal v zapor v ulici Coroneo.

Nekaj mimoidočih ljudi, ki so videli krvavi prizor, so tekli ranjenemu na pomoč in so pozvali zdravnika rešilne postaje. Zdravnik je ugotovil, da je mladenič ranjen z dvema kroglama v desno pleče. Odpeljali so ga v mestno bolnišnico.

Fašisti v Sv. Križu pri Trstu

V nedeljo 24. t. m. je pridrvel okoli 5. ure pop. v Sv. Križ tovorni avtomobil z 20 fašisti. Ustavili so se v sredini vasi ter si »krotko« ogledovali položaj. Slučaj je hotel, da so ravno v soboto odšli vsi orožniki iz naše vasi ter nas prepustili usodi. Nikogar ni bilo, ki bi nas ščitil. Fašisti so se razpredelili in se razpršili, kakor na ukaz, na vse strani. Kmalu se je zaslišalo pokanje pušk in samokresov. Ljudstvo je preprašeno začelo begati. Napadali so vsakega človeka na ulici. Gonili so moške pred seboj in streljali za njimi, pretepali nedolžne mladeniče in fantiče do krvi in pri tem težko ranili: 19-letnega Angelja Tenceta (prebita črepinja), 15-let. Rudolfa Sedmaka (potolčen po vsem životu tako, da bo težko okreval), 18-let. Karla Švaba (ranjen na vratu), 21-let. Nazia De Lorenzija (ranjen na glavi), 36-let. Martina Fabrisa (ranjen na obeh rokah) in še druge. Iskali so tudi politično bolj eksponirane mladeniče ter jih zasledovali. Tudi mnogo malih otrok so kar tako za kratek čas oštrkali z debelimi palicami po životu. Ko so odhajali iz vasi, so zagledali v neki stranski ulici moža, ki je mirno stal na cesti in jih gledal. Ustavijo tovorni avtomobil, poskačejo na tla in počnejo streljati proti domačinu. Mož, videč skrajno nevarnost — švigale so mu že krogle okoli ušes — pograbi za kamenje, se postavi v bran ter se na ta način reši.

Ko se je razburjenje v vasi že nekoliko poleglo, se je prikazal en orožnik, ki je z zvedavim očesom opazoval ljudi.

Že okoli 11. ure ponoči se je začulo zopetno streljanje. Kmalu nato se je raznesel glas, da leži nekje težko ranjen orožnik, katerega so močno izkrvavelega odpeljali v bolnico. Kdo ga je ranil ne vemo. Drugi dan je prišlo mnogo orožnikov v vas. Polovili so kakih 12 nedolžnih mladeničev.

Vesti iz Goriške

Iz Nabrežine. V četrtek ob 7. uri zjutraj je v Nabrežini razpočila granata ter ubila osemletnega otroka Grudna Ivana, po domače (grofovega). Otroci so pasli živino ter se igrali z gramato. Silni strel, ki ga je bilo slišati v vas, je oznanjal grozno nesrečo. Granata je nesrečno žrtev na kose razmesarila. Niti koščeka obleke ni ostalo na nesrečnem otroku. Kedaj bode konec teh nesreč na tem ubogem Krasu? Oblastva bi se morala malo več pobrigati ter odstraniti vse spomine na žalostno evropsko klanje.

Pipčarstvo in pipčarji

Pozor! Danes, v torek, ob 21. Redno in točno!

Gospodarstvo

Antifilokserične zadruge za obrambo, vzpostavitev in pospeševanje vinogradništva. — (Konec).

V smislu odredb člena 14. zadružnega zakona imajo te zadruge sledeče naloge:

a) Paziti, da se ne razširja trtna uš ter izvrševati obrambna dela proti isti na zadružnem ozemlju.

b) Preiskovati vinograde in ugotavljati slučajno filokserično zarazo.

c) Ustanavljati matičnjake odpornih trtnih vrst v svrho novih nasadov vinogradov, ter pospeševati vzpostavitev zaraženih in po trtni uši vničenih vinogradov.

d) razširjati potom spisov, predavanj in praktičnih vežb znanje o filokseri in o odpornih trtnih vrstah ter o vzpostavitvi vinogradov.

Imenovane zadruge smejo razširiti svoje delovanje v svrho obrambe vinogradov in trtnih zemljišč tudi proti drugim zaraznim boleznim in mrčesom, tre vobče priskrbovati zadružnim potom vsa sredstva, služeča v prospeh vinogradništva.

V krajih, ki so popolnoma zaraženi po trtni uši, se seveda ne more govoriti o pažnji proti zarazi in o preiskovanju in ugotavljanju zaraze po trtni uši, pač pa se lahko mnogo stori, kar se tiče ustanavljanja matičnjakov, novih vinogradov in vzpostavitve po trtni uši zaraženih in vničenih vinogradov ter pouka, praktičnega razkazovanja in vežbanja.

Največje potežkoče vzpostavitve povzročuje sedaj pomanjkanje ameriškega lesu, velika draginja istega ter negotovost z ozirom na njega selekcijo ali izbiro ter dobroto vrste.

Vinogradniško-obrambne zadruge, ki niso ustanovljene v dobičkanosne svrhe, in ki jih upravljajo vinogradniki sami ter uživajo od njih znatne ugodnosti, morejo in morajo priskrbovati kolci, bilfe ali necepljene ali cepljene okoreničenke po jako ugodnih cenah, kakor so n. pr. zadruge v okraju Puglia v letu 1919-20 dobavljale cepljene bilfe po lir 30 in 35 po sto, a necepljene po lir 12—12'50 z največjim jamstvom za lastnosti in vrsto materijala.

Toda razen proizvajanja lesu je potrebna tudi rešitev mnogovrstnih drugih problemov. Tako se je n. pr. v Julijski Benečiji vršila vzpostavitev vinogradov večinoma na podlagi Rupestris Monticola du Lot in Riparia Gloire Tudi tu bi v mnogih slučajih utegnile bolje služiti kake druge ameriške podlage. Trebalo bi torej ustanoviti poskusne vinograde na podlagi gotovih tehničnih kriterijev, da bi se moglo ustanoviti, katere podlage bi bile najpripravnejše z ozirom na različne okolnosti podnebja in zemljišča. Tudi z ozirom na izbiro domačih trtnih vrst bi se dalo mnogokaj napraviti, bodisi v svrho proizvajanja vin, ki bi bolje služila potrebam trgovine in konsumentov, bodisi za namizne vrste, ki bi utegnile dajati gotovim krajem lepe dohodke.

Potrebno je tudi izvajati mnogo koristnih izkušenj o raznih načinih cepljenja, saditve, obrezovanja, gnojitve trtij, o borbi proti raznovrstnim boleznim in škodljivcem, ki razen trtne uši uničujejo trtni pridelek in včasih tudi trto samo.

In ker se mora borba proti boleznim bodisi trte ali druge rastline, da bo uspešna, raztegniti na ves kraj in na vse zaražene rastline, odreja zakon, da morejo antifilokserične, oziroma vinogradniško-obrambne zadruge služiti — tudi kot zadruge za obrambo proti boleznim vsakoršnekoli rastlinskih kultur in proti vsakoršni zarazi, kakor se je to izvršilo tudi v okraju Puglia v borbi proti gozdnim in oljkinim škodljivcem itd.

Toda tudi v tem oziru bi utegnile te zadruge, ki se bodo eventuelno osnovale na podlagi zakona, — koristiti, da bi namreč spajale vinogradnike tudi v drugih zadružnih zadevah, da bodo vinogradniki skupno napredovali ne samo v boru za zaščito njihovih pridelkov, ampak tudi v gojitvi in razpečavanju istih.

Tudi za našo Julijsko Benečijo so se že uvedli koraki za obrambo vinogradništva in za ustanavljanje teh zadrug, ki v nekaterih krajih dovolj dobro napredujejo, v drugih pa iz raznih malenkostnih razlogov zastajajo in to večinoma tudi zato, ker sta bila dosedaj smoter in delovanje teh zadrug vinogradnikom neznana.

Mislim torej, da bodo prečujoča razjasnila služila vinogradnikom, da uvidijo svoje prave koristi, in da se z vso vnemo lotijo ustanavljanja teh naprav, ki jim bodo služile v zboljšanje njihovega gospodarksega stanja in gospodarske obnovitve vse države.

Od Kr. Tehnične Delegacije
N. Di Caporiacco.

Borzna poročila.

Tečaji:
Trst, dne 25. julija 1921.

Jadranska banka	300
Cosulich	361
Dalmatia	272
Gerolimich	1400
Libera Triestina	465
Lloyd	1585
Lussino	700
Martinolich	165
Oceania	360
Premuda	370
Tripcovich	330
Ampelea	615
Cement Dalmatia	315
Cement Spalato	310

Tuja valuta na tržaškem trgu:

avstrijsko-nemške krone	3.— — 3.20
češkoslovaške krone	28.— — 29.—
dinarji	55.— — 56.10
leji	30.— — 31.—
marke	29.50 — 30.50
dolarji	22.40 — 22.60
francoski franki	175.75—176.50
švicarski franki	372.— — 378.—
angleški funti papirnati	80.55 — 82.—
angleški funti, zlati	96.— — 99.—
napoleoni	79.— — 89.25

MALI OGLASI

POROČNA SOBA, vzmeti, vse novo, prodam za 2.100 L. Boccaccio 7, polunadstropje, desno. 1303

IZREDNA PRILIKA. Proda se krasna vila. Posestvo z 11 orali vinograda, gozd, sadovnjaki, njive, travniki, gospodska hiša, se proda z vsem inventarjem za 180.000 kron. Posestvo pri Mariboru, obstoječe iz vinogradov, travnikov, gozda, lepe vile se proda pod cenilno vrednostjo. Hiša s 24 sobami, in velik vrt 800.000 kron. Stanovanjska hiša s 17 urejenimi sobami (letni promet 1.000.000 kron) se proda po nizki ceni. Gostilna s hišo, mesnico, prenočiščem v lepi legi. Hotel in elegantna kavarna. Zdravilišče z vso napravo, 10 hiš, 18 oralov zemljišča, za 2.340.000 kron. Prodajalna z stanovanjem v Mariboru. Realitetna pisarna «Rapid» Maribor, gosposka ulica 28. 1297

GOSTILNA v sredini mesta, dva vhoda, dekret invsa potrebna vporaba se proda vsled družinskih razmer. Naslov pove upravništvo. 1295

KAMNOSEŠKI MOJSTER Anton Čufar v Bavici št. 203 se priporoča slav. občinstvu za vsako kamnoseško delo posebno pa za nagrobne spomenike iz trdega kraškega kamna. 1298

SOBO oddam gospodu ali gospodični. Mavrin, ia S. Francesco 53, I. 1299

SLUŽKINJA, ki govori slovensko in nemško, išče službe. Scorcola-S. Pietro 35, I. 1302

VILA z vsem komfortom opremljega v Mariboru na prodaj. Kupcu stanovanje takoj na razpolago. Naslov pri upravništvu «Edinosti.» 1301

UČENKA, pridna dobra računarica, z zadostno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, se sprejme v trgovino z mešanim blagom Ponudbe tozadevne na upravništvo «Edinosti» pod «Poštena» 1120

STISKALNICA za olje, hidravlična stiskalnica in dvojna sesalka se proda po zmerni ceni. Jakob Tedesco, Pobegi pri Kopru. 1300

VINOGRADI se prodajo v d. o. Prosek: parc. št. 574, 575, 645, 646, 647 in 648 v skupni izmeri 1700 m² in parc. št. 2433 d. o., Sv. Križ v obsegu 780 m². — Parcele ležijo blizu žel. postaje Grljan, zadnja leži ob morju. — Pismene ponudbe do 15./9. 1921 na naslov: Alojzij Podboj, viš. davč. upravitelj, Ljubljana, Škofja ulica 13, I. 1279

KNJIGE za III. (idrijsko) realko kupim takoj. Višnovec, via Quercie 51, Rojan. 1283

PRODAJALKA katera je vodila že sama glavno tobačno zalogo in tobačne knjige, išče službe. Naslov pove upravništvo «Edinosti. 1293

VINO, belo in črno, istrsko in kraški teran, prodaja na drobno in debelo od 56 litrov naprej R. Malalan, Občine 386. 1265

ZLATO in srebrne krone plačam več kot drugi kupci. Albert Povh, urar, Mazzini 46 (v bližini drvenega trga). 25

ILIRSKA BISTRICA. Novo ustanovljena lekarna, zaloga skušenih domačih in tujezemskih zdravil in specijalitet, nahaja se nasproti hotelu «Ilirija». 1254

UBIRALEC in popravljalec glasovirjev in harmonijev. Pečar Andrej. Trst, via Coroneo 1, V. nad. 40

ŽUPANSTVO OBČINE VRABČE

vabi vse one v tukajšnjo občino pristojne, a izven iste živeče osebe, da dopošljejo tukajšnjemu občinskemu uradu v 14 dneh svoje natančno izpolnjene družinske liste (ime, priimek, očetovstvo, materinstvo dan in kraj rojstva ter sedanje opravilo in bivališče).

Te liste rabi županstvo za sestavo izkaza oseb, ki so glasom st. germanske pogodbe zadobile italijansko državljanstvo po polnem pravu (di pieno diritto).

Županstvo občine Vrabče, 25. julija 1921.

604 Župan: Iv. Frelih.

Mestno županstvo Sv. Križ

na Vipavskem

vabi vse v tukajšnjo občino pristojne, a izven iste živeče osebe, da pošljejo tuk. občin. uradu do 10. avgusta t. l. svoje družinske liste.

Te liste rabi županstvo za sestavo imenika državljanov vsled aneksije, glasom st. germanske mirovne pogodbe.

605 Župan: Medveščck.

Županstvo Knežak na Pivki

pozivlja vse v to občino pristojne a zut živeče osebe, da dopošljejo občinskemu uradu tega županstva do 31. julija t. l. družinske liste z naslednjimi podatki: priimek, ime, očetovstvo, materinstvo, kraj in dan rojstva, sedanje bivališče in opravilo.

Tu navedeni družinski listi so neobhodno potrebni v svrho sestave seznama občanov, ki zadobijo italijansko državljanstvo „po polnem pravu“. 603

Županstvo v Knežaku, 22. julija 1921.

Župan: Urbančič.

Županstvo občine Kred

vabi vse one v tukajšnjo občino pristojne kateri bivajo izven občine, da vpošljejo najkasneje do 31. julija t. l. natančne družinske sezname z navedbo očetovstva, materinstva, dan leto in kraj rojstva, opravilo in sedanje bivališče.

Županstvo rabi dotične listine za sestavo imenika novih državljanov (italijanskih) v smislu st. germanske pogodbe.

Županstvo občine Kred, 22. julija 1921.

607 I. Lazar.

Samo na debelo za preprodajalce!

Trakovi, moške in ženske nogavice, robci, čistilo za čevlje Brill, Ecla, Lift, različni glavniki, špaga, dišeča mila, kratače, vzmetne zaponke, igle in sukanec, žensko perilo, gumbi, cigaretni papir, pismen papir i. t. d. po dnevnih cenah.

S. Nicolo 19 GIACOMO LEVI S. Nicolo 19

SREBRO 581

Samo v ulici Pondares štev. 6, I. n. dobite največ za Vaše krone in goldinarje.

Brez posebnega obvestila

†

S potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša ljubljena mati, stara mati in tašča, gospa

Josipina Kavčič roj. Dolenc

danes, 24. julija, po dolgi in mučni bolezni, mirno v Gospodu zazpala.

Pogreb blage pokojnice se bo vršil v torek ob 5 popoldne.

Št. Vid pri Vipavi, 24. julija 1921.

606 Žalujoči rodbini **Kavčič-Korber.**

559

PRODA SE

dvonadstropna trgovska hiša z vrtom na glavnem trgu št. 37 v Škofjiloki. — Kupec dobi stanovanje in trgovski lokal. Pismene ponudbe naj se pošljejo na lastnika hiše.